

ความสำเร็จในการขับเคลื่อน “ผ้าไทยจังหวัดสมุทรปราการ”

กระทรวงมหาดไทย มอบให้กรมการพัฒนาชุมชน เป็นเจ้าภาพหลัก ในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน ตามมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย และกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับสภาสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้จัดทำโครงการ “สืบสาน อหุริภคีสลปีผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน” เพื่อสืบสาน พระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และน้อมนำแนวพระดำริ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เรื่อง “ผ้าไทยใส่ให้สนุก” ส่งเสริมการใช้ผ้าไทย ตามพระดำริ เต็มรูปแบบ ทั่วประเทศ

จังหวัดสมุทรปราการ ไม่มีกลุ่มทอผ้าและผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด จึงได้ทำการสำรวจความต้องการด้านการทอผ้า ขององค์กรสตรี และพบว่าองค์กรสตรีตำบลบางเสาธง มีความสนใจและมีความต้องการที่จะรวมกลุ่มทอผ้า สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการจึงได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทอผ้า และจัดตั้งกลุ่มทอผ้ากลุ่มแรกของจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ชื่อว่า “กลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลบางเสาธง” และขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการในการสนับสนุนเกี่ยวกับทอผ้า และฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม ในการนี้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการได้ตระหนักในการสืบสาน “อหุริภคีสลปี ผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน” อหุริภคีสลปีผ้าไทย ตามพระดำริ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เรื่อง “ผ้าไทยใส่ให้สนุก” เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนงาน พร้อมทั้งส่งเสริมผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย จำนวน ๑๓ กลุ่ม และส่วนใหญ่เป็นผ้าหมัดย้อม ที่ขาดความรู้ทางด้านทอผ้าหรือการย้อมสีธรรมชาติ การทอลายสร้างสรรค์ ทางด้านการออกแบบตัดเย็บ การแปรรูป และการพัฒนาแบบในการสร้างสรรค์ ผลงานตามความต้องการของตลาด และรณรงค์ประชาสัมพันธ์รณรงค์ใส่ผ้าทอไทยให้บุคลากรภายใน จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างอาชีพสร้างรายได้กระจายไปยังชุมชน และพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาต่อไป

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรปราการ

กำหนดกลยุทธ์ 5S For BCG Model ในการขับเคลื่อนงานผ้าไทย ของจังหวัดสมุทรปราการ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และอยู่ภายใต้ เศรษฐกิจสีเขียว พัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม ได้อย่างสมดุล ให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาต่อไป

5S for BCG Model

START

เริ่มจัดทำแผนปฏิบัติการ การติดตามประเมินผล กำหนดเป็นตัวชี้วัดค่าเป้าหมายการปฏิบัติ ราชการสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและอำเภอ การสื่อสารการถ่ายทอดนโยบายโดย การจัดประชุมเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เพื่อนำแนวคิด 5S for BCG Model ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

Skill

ประสานงานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและผู้เชี่ยวชาญด้านการย้อมสีธรรมชาติ ด้านการออกแบบในการส่งเสริมการเพิ่มทักษะการอบรมให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ประเภทผ้า และงานหัตถกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้พัฒนาแนวคิดใหม่ๆ ของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เพื่อที่จะหาวิถีทางที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุด

Social Media

การประชาสัมพันธ์ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญ การสวมใส่ผ้าไทยเป็นประจำ "สร้างการรับรู้ผ่านการประชุม และประสานความร่วมมือกับภาคี เครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคสื่อสาร มวลชน ในการนำแนวพระดำริ "ผ้าไทยใส่ให้สนุก" ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยการใช้ Social Media กลุ่ม LINE "สืบสานอนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทยดำรงไว้ในแผ่นดินสมุทรปราการ" เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประชาสัมพันธ์ผ้าไทยของหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์หลากหลาย ช่องทาง ได้แก่ Website Youtube Facebook และการสื่อสารบนรงค์ประชาสัมพันธ์ ในที่ประชุมและหนังสือเชิญชวนสวมใส่ผ้าไทย "ผ้าไทยใส่ให้สนุก"

Sustainable

ส่งเสริมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในจังหวัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามหลัก BCG Model โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าด้วยการใช้สีธรรมชาติเพื่อเชื่อมโยงกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรม พืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการ นำเปลือก ใบ ของ "ต้นโพทะเล" ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดสมุทรปราการ นำมาผ่านกรรมวิธี การย้อมเส้นไหม เส้นด้าย จะให้สีน้ำตาลเข้ม รวมทั้งการสนับสนุนในการใช้พันธุ์พืชที่มีอยู่ ในท้องถิ่นมาข้อมเป็นสีธรรมชาติ เช่น ใบมะม่วงน้ำดอกไม้วัดจังหวัดสมุทรปราการ ต้น ใบ และ ลูกของต้นจาก ซึ่งเป็นพืชท้องถิ่น ดอกดาวเรือง (ดอกไม้ประจำจังหวัดสมุทรปราการ) เป็นต้น เพื่อลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนในการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

Success

ส่งเสริมการนำผ้าทอลายของจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๕ ลาย ประกอบด้วย ๑)ลายดอกดาวเรือง ๒)ลายปลาสด ๓)ลายใบโพธิ์ร่มฉัตร ๔)ลายนพเก้าสุวรรณภูมิ ๕) ลายโพทะเล จดสิทธิบัตรการออกแบบลายผ้าประจำจังหวัด พร้อมทั้งมีการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ลายผ้า อัตลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรปราการ มติที่ประชุมเห็นชอบให้ "ลายดอกดาวเรือง" เป็นลายผ้าอัตลักษณ์ประจำจังหวัดสมุทรปราการซึ่งดอกดาวเรืองเป็นดอกไม้ประจำจังหวัด สมุทรปราการ และ "สีฟ้า" เป็นสีประจำจังหวัดสมุทรปราการ พร้อมสนับสนุนส่งเสริมการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยกลุ่มทอผ้าสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ การย้อมสีธรรมชาติ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายงานผ้า และหัตถกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. การประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัด
๒. การใช้สื่อ Social media เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
๓. ผู้บริหารระดับจังหวัด/อำเภอ และหน่วยงานราชการในพื้นที่ให้ความสำคัญ กับกิจกรรมการสวมใส่ผ้าไทย

ผลที่ได้รับ

๑. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ มีงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. ผ้าไทยของจังหวัดสมุทรปราการเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปอย่างแพร่หลาย
๓. มีช่องทางการจำหน่ายเพิ่มขึ้น ทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์